ТУГАН ЯК
РОДНОЙ КРАЙ

ГАЗЕТА СЕВЕРО-ЗАПАДА ОРЕНБУРГСКОЙ ОБЛАСТИ № 4 (19) 25 ФЕВРАЛЯ 2010

Первая из первых

Ученица Дюсметьевской школы Пономаревского района Алина Халикова стала первой в Межрегиональной Олимпиаде по татарскому языку и литературе, которая проходила в первой декаде февраля в городе Казани. Безупречное знание родного языка обеспечило ей первое место в интеллектуальном состязании. Победа далась непросто. Ведь конкурировать пришлось с 69 лучшими учащимися из 14 регионов. Знание грамматики, богатый лексикон, сценическое искусство — стали основой ее уверенной победы. Она без ошибок ответила на все вопросы, убедительно, артистично прочитала со сцены монолог и стихи.

Алина сегодня в школе одна из лучших среди учащихся 10 класса. Учителя видят в ней будущую медалистку, так как, по всем дисциплинам она показывает хорошую успеваемость. Легко Алине даются как точные науки, так и гуманитарные предметы. В первых рядах она также в различных спортивных соревнованиях по лыжам, легкой атлетике. Активно участвует во всех школьных мероприятиях.

— Алина у нас умница. Она успевает учиться отлично и заниматься в художественной самодеятельности. С вокальной группой «Лейсян» Дюсметьевского СДК выезжает на концерты. Участвовала и в фестивалях, проводимые в Асекеевском Доме культуры «Романтика». Недавно выступали на сцене в городе Казань, где проходила презентация книги «Оренбургские татары», — делится мнением учительница татарского языка Мугульсум Барыевна Ахметвалеева.

Кстати, Алина не первая ученица — участница олимпиады, которую подготовила Мугульсум Барыевна. Ее воспитанницы уже неоднократно удостаивались призовых мест на областном и региональном уровнях. Опытная учительница продолжает прививать любовь к литературе, родному татарскому языку, интерес к грамматике. Ее ученики знают, что язык — это душа народа. И каждый культурный человек должен знать свой родной язык.

И.ХАЙДАРОВА,
с.Дюсметьево,
Пономаревский
район.

Традиционно и организованно

В праздник, 23 февраля, в селе Новосултангулово Асекеевского района, провели традиционный межрегиональный турнир по греко-римской борьбе среди школьников на приз ОАО «Алга». Надо отметить, что ребята, занимающиеся борьбой, с нетерпением ждут этого события, потому что это не только состязания, но и настоящий праздник для будущих защитников Отечества.

И в этот раз турнир был представительным. Так главным судьей соревнований был Рамиль Курбангалиев — судья международной категории из Уфы. На турнир приехал директор областной специализированной детско-юношеской спортивной школы олимпийского резерва Ахмат Сулейманов. Непогода, правда, внесла коррективы, но все желающие спортсмены смогли приехать на турнир, но, тем не менее, участников соревнований было достаточно много — от мала до велика.

Многие ребята боролись отчаянно: и слезы на глазах, и ликование от победы. Одно радует, что они уже не пополнят ряды пацанов с подворотни — с бутылкой пива в руке и размытой целью жизни в голове. Хочется верить, что из юных спортсменов вырастут достойные граждане России.

Все призеры турнира были награждены медалями и ценными призами. Ребята и их тренеры благодарили участников соревнований и лично генерального директора ОАО «Алга» Ильдуса Давлятова за отличную организацию турнира.

Ильдус Ядкарович сам много лет занимался борьбой. Развитию этого спорта он уделяет самое пристальное внимание.

На снимках: во время турнира.

Театр моды — дипломант

Театр моды «Яз голе», Старокутлумбетьевской средней школы, в конце января участвовал в первом Международном фестивале-конкурсе детского и юношеского творчества «Шелковый путь» в Оренбурге. Жюри конкурса было представлено мастерами из Москвы, Сочи, Петербурга, Франции и США.

В фестивале участвовали детские коллективы, воспитанники областных и городских Дворцов творчества из Оренбурга, Челябинска, Кирова. Сызрани, Пензы, Орска, Сорочинска и других городов. Школьных команд было всего две. Одна из них сельская. Коллекции с элементами татарского национального костюма получили высокие оценки. Театр моды из Матвеевского района стал дипломантом фестиваля «Шелковый путь». А педколлективу и руководителю театра моды было вручено благодарственное письмо.

Надо отметить, что театр моды занял так же первое место в межрегиональном фестивале «Ак хисләр» в Асекеево.

Җыр — моң дөньясына сәяхәт

Безнең Науруз якларында җыр-моңны яратучы кешеләр яши.Кышның саф матур бер көнендә без Әсәкәй якларына чын матурлыкны күрә белүче, башкаларга да ирештерергә теләүче кешеләр оештырган «Ак хисләр» җыр-моң дөньясына сәяхәткә юл алдык. Бәйге татар музыка культурасының иң күренекле вәкиле, татар музыкасына нигез салучы, музыка офыгын яктыртучы йолдыз, талантлы композитор Сәлих Сәйдәшевнең тулуына 110 еллыкка багышланган иде.

Көндәлек мәшәкать, ыгы-зыгы нәтиҗәсендә без күбебез әйләнә — тирәбездәге матурлыкны, рухи байлыкны күрмибез, тоймыйбыз, әмма бу көнне без сихри гүзәллеккә чумдык. Һәрбер чыгыш берсеннән берсе остарак, нәфисрәк. Татар сәхнәсендә озак еллар иҗат юлы кичкән Татарстанның халык артисты Мингол Вагиз улы Галиевның, халык җырлары чишмәсеннән башланган Сәйдәшевның җыры белән бәйгене башлап җибәрүе, күк йөзенә сибелгән йолдызлар арасында якты кояш булып, сәхнәгә тагын да ямь, нур өстәде.

Бөтен коллективыбыз исеменнән Зәйтүнә Валишинага, Ильдус Давлятовка зур рәхмәтебезне белдерәсебез килә. Чөнки, алар милли мирасыбызны халыкка җиткерү эше белән шөгельләнәләр, көчләрен дә, вакытларын да кызганмыйлар.

Зур канәгать, алдагы көннәрдә мәктәбебездә Әсәкәйләрнеке кебек милли костюмнар булдыру теләге белән, диплом, грамоталар һәм истәлекле бүләкләр, якты уйлар, саф хисләр белән туган ягыбыз Наурузга юл алдык. Безнең егетләребез һәм кызларыбызның җырлыйсы җырлары, уйлыйсы уйларе алда. Аларга алдагы көннәрендә зур уңышларга ирешүләрен телибез.

С.С.БАШИРОВА,
Науруз урта мәктәбенең тәрбия эшләре буенча директор урынбасары,
Пономаревка районы.

Авылыбыз горурлыгы

922 елда Болгар дәүләтендә Ислам дине кабул ителгән. Шуның белән бәйләнешле рәвештә, Казан ханлыгында бик күп мәчетләр салынган. Әмма, явыз Иван, 1552 елда Казанны яулап алгач, татар халкын руслаштыру, чукындыруны төп максат итеп куйган. Бөтен җирдә мәчет-мәдрәсәләр җимерелгән.

Безнең Дусмәт авылында да өч мәчет булган. Берсендә — Тулбаев Газимьян, икенчесендә — Габбасов Хәбибулла, өченчесендә-Тулбаев Һади муллалык иткән. Мәчетләр татар халкының дини һәм әхлакый тәрбия үзәге булганнар. XX гасырның утызынчы елларында мәчетләрне сүтәләр, манараларын кисәләр. «Безнең зур булмаган авылыбызда дин кысрыкланган чорда да, динне ташлап бетермәделәр. Җомга намазлары, гает, Мәүлид бәйрәмнәре үткәрелеп килде», — дип искә ала аксакаллар.

Инде соңгы вакытта дингә тугрылыклы халкыбыз иске мәчетләрне яңадан аякка бастыралар, яңаларны төзиләр. 1944 нче елда безнең авылыбыз уртасында да яңа мәчет салынды. Аның манарасы тирә-якка ямь, күңелләргә җылылык биреп, әллә кайдан ук күренеп тора. Бу күркәм мәчет авылыбызның бер бизәге. Аны төзеткән колхоз рәисе хөрмәтенә мәчетне «Мөхтәр мәчете» дип йөртәләр.

2000 нче елда Ырымбур шәһәренең «Хөсәения» мәдрәсәсен уңышлы тәмамлап, үзебезнең мәктәптә укыган укучыбыз Рузилә Хөснулла кызы Мөгаллимә булып авылыбызга кайта. Ул авылдашларына алтын-көмешләрдән кадерлерәк иман байлыгын бирергә тырыша. Күпме кеше «бисмилла» әйтергә, намаз укырга, хәреф танырга, ураза тотарга өйрәнде, әхлак тәрбиясе алды.

Мәчет ишекләре һәрчак ачык. Дин гыйлеме алырга яшьләр дә, олылар да, мәктәп балалары да үз теләкләре белән йөриләр, гарәп графикасын үзләштерәләр, укыргаязарга өйрәнәләр, Ислам тарихы белән танышалар. «Мәчеткә биргәк тә Адигамов Илмир, Габитов Рәмзил бик теләп йөрделәр,» — дип сөйли мулла Вильдан абый.

Шуның нәтиҗәседер инде, 11 нче сыйныфны тәмамлагач, Илмир Казан шәһәренең Ислам университетына укырга керде.

Ислам динен халкыбызга ирештерергә, җан-тәннәре белән динебезне көчәйтергә, халкыбызны иманга китерергә тырышып йөрүчеләргә рәхмәтебезне белдерәбез һәм изге эшләрендә уңышлар телибез.

**Мөгөлсем АХМЕТВАЛЕЕВА,
Дусмәт авылы,
Пономаревка районы.**

Безне куанычыбыз

2006 елның 3 ноябрь көнендә безнең Иске Әшердә бер зур вакыйга булды һәм авылыбызның чын тарихына керде. Чөнки, ул көнне бездә изге йорт-мәчет ачылды.

Авыл уртасында урнашкан мәчет безнең күңелләргә көч бирә, сөендереп тора. Авылыбызның яше-карты мәчеткә йөриләр. Онытылып барган динебезнең тернәкләнеп килүенә без бик сөенәбез. Ел саен Ураза һәм Корбан гаетләре уздырыла. Хәзерге выкытта җомга намазларына еллән яшьтәге генә түгел, яшьләребез дә килә башлады.

Мәчетебездә атна саен олыларны һәм уку яшендәге балаларны, авылыбызның дин белүче Нәгыймә апа Газизова Ислам дине кануннары белән таныштыра, гарәпчә укыргаязарга өйрәтә.

Мәчетне салуда бик күп ярдәм итте өлкә Законча газу депутаты Илдус Ядкәр улы Дәүләтов. Шулай ук мәчетебезне салуда хәләл көчләрен керткән, шушы көндә дин йортыбыз эшләвенә зур тырышлык куеп армый-талмый булышып йөргән кешеләребез: имам-хатыйп Габделвәли Сафиуллин, олы яшьтәге Низамов Үзбәк, Хәбибуллин Нуриәхмәт, Газизов Насих (Үзбәк бабай белән Нуриәхмәт бабай бездән мәңгегә китеп, гүр ияләре булдылар. Аларның изге эшләре безнең күңелләрдә мәңге сакланыр).

Техника һәм төзү материаллары белән булышкан: Венер Газизов, Венер Вәлиев,

Вәсим Баймуратов, Илфак Хәбибуллин, Валерий Шамкаев, Рейзвар Сәмигуллин. Мәчетне агартуда, тирә-якны чистартуда катнашкан барлык авылдашларыбызга «Туган як» гәзите аша меңнән-мең рәхмәтләребезне белдерәбез. Аларга исәнлек-саулык, ныклы сәламәтлек, хезмәтләрендә зур уңышлар, бәхетле киләчәк телибез.

**А.НИЗАМОВ.
Матвеевка районы.**

Холкыгыбызны төзәтик!

Пәйгамберебез Мүхәммәд (гәлйһис-салату вәс-сәләм) үзенең хәдис-шәрифендә әйткән: «Дәреслектә гүзәл холыклы кеше, үзенең гүзәл холкы белән, нәфел ураза тотучы һәм кичләрен намазда үткәрүчеләр дәрәҗәсенә күтәрелә».

Коръән — кәримдә һәм хәдисләрдә иң күп искә алына торган нәрсә күркәм холыкка чакыручы үгет-нәсыйхәтләрдер.

Чыннан да, күркәм холык бик өстен бер кыймәт. Төннәрен нәфел намазлар уку һәм көндезләрен нәфел уразалар тотуның файдасы шул кешеләрнең үзләре өчен генә булса, күркәм холыкның файдасы башкалар өчен дә була.

Берәүнең күркәм холыклы булуыннан бөтен халык файдалана. Әгәр кеше нәфел гыйбәдәттә булыпта куршесен теле белән рәнҗетсә, аның нәфел гыйбәдәтләрендә файда юк. Чөнки яман холык, балның төмен уксус бозган кебек, гамәлнең савабын боза.

Гүзәл холык халыкларның бәхетләренә, яман холык бәхетсезлекләренә сәбәб булып тора. Пәйгамбәребез Мүхәммәд (гәлйһис-салату вәс-сәләм) тагын болай әйткән: «Мин күркәм холыкларны тәмам итеп өйрәтү өчен җибәрелдем.» Пәйгамбәребез Мөхәммәдкә (гәлйһис-салату вәс-сәләм) пәйгамбәрлек килгәнчегә кадәр бер сәламәт милләттә, үзенең әхлагы белән мактанырлык бер җәмгыяттә, гаделлек белән хөкем иткән бер илдә булмаган. Ул вакытта җир йөзендә Персия һәм Рим халкы хөкем иткәннәр. Гарәп халкы бик түбәнчелектә яшәгәннәр. Алар фәхешлеккә баткан булганнар. Хәмер (исерткеч) эчү, отыш уен уйнау, риба ашау, урлау һәм талап алу гадәткә кереп беткән иде. Кыз бала туса, аны исән килеш күмгәннәр. Гөнаһлы эш матур булып саналган. Кагбатулла янәсендә ялан — өс йөргәннәр. Хәйлә һәм ялган — хикмәт булып, ә хикмәт үзе ахмаклык булып күренгән. Әмма гарәпләр Пәйгамбәребез Мөхәммәд (гәлйһис-салату вәс-сәләм) тәрбиясе белән әхлакларын төзәткәннән соң өстенлекне алганнар.

Әхлак бозыклыгы йогышлы чир кебек бөтен халыкка таралуы мөмкин.Дөньяда беткән, югалган һәм Аллаһы Тәгаләнең ачуына очраган милләтләрнең һәрберсе әхлак авырлыгы белән авырган кавемнәрдер. Бүгенгесе көндә безнең җәмгыятебездә коточкыч мәсьәләләр артканнан арта бара. Алар — эчкечелек, наркотик белән мавыгу, фахишәлек. Хәзер кешеләр уйга баталар: кайдан икән шундый ахлаксызлык дип? Бу мәсьәлә кешеләрне гасырлар буе борчыды. Котылырга инди генә юллар эзләмәделәр, әмма уңышка ирешә алмадылар. Мисал өчен исерткеч ичүне алыйк. Бу чирне закон белән бетереп карарга тырыштылар. Әмма ичкән кеше, төрле юллар табып, ичүне дәвам итте. Ә кем Аллаһыга ышанып, иман китереп, Ислам кануннары белән яши башлады — ул катгый рәвештә исерткечләрдән киселде. Уңышка ирешү юл ул — динебез Ислам.

Күркәм холыкның изгелек һәм диннең зур бер тармагы икәнлегендә шик юк.

Күркәм холык мөселманның көнкүрүенең төрле ягына кагыла: ул аның сүзләре һәм эшләре, гамәл — гыйбәдәте, халыклар белән мөнәсәбәте.

Ул шулай ук ата —ана хакын, ир — хатын, балалар, туганнар, күршеләр, иптәшләр, ятимнәр һәм башкаларның хакын белү белән бәйләнгән. Амәнәткә тугрылыклы булу, вәгъдәдә тору, дөресне генә сөйләү шулай ук һәрвакыт күркәм холык була. Шушы холыклар һәм башкалары турында Ислам дине өйрәтә.

Уңышка ирешергә һәм эшләребезне төзәтергә, бәхетле булырга һәм сәгадәткә ирешергә уйласак әхлагыбызны төзәтик. Әхлагыбызны төзәтергә теләсәк — динебезгә, Коръән — сөннәткә кайтыйк.

**Имам ИЛДАР хәзрәт,
Әсәкәй мәчете.**

НАМАЗ ВАКЫТЛАРЫ

МАРТ	Фаджр Иртә	Восход Кояш чыга	Зухр Ойлә	Аср Икенде	Магриб Ахшам	Иша Ясту
1	7-20	8-20	14-10	17-12	19-12	20-42
2	7-17	8-17	14-10	17-13	19-13	20-43
3	7-15	8-15	14-10	17-15	19-15	20-45
4	7-12	8-12	14-10	17-17	19-17	20-47
5	7-10	8-10	14-10	17-19	19-19	20-49
6	7-08	8-05	14-10	17-21	19-21	20-51
7	7-05	8-03	14-10	17-23	19-23	20-53
8	7-03	8-01	14-10	17-25	19-25	20-55
9	7-01	7-58	14-10	17-27	19-27	20-57
10	6-58	7-55	14-10	17-29	19-29	20-59
11	6-55	7-53	14-10	17-31	19-31	21-01
12	6-53	7-51	14-10	17-32	19-32	21-02
13	6-51	7-49	14-10	17-34	19-34	21-04
14	6-49	7-47	14-10	17-36	19-36	21-06
15	6-47	7-44	14-10	17-38	19-38	21-08
16	6-44	7-41	14-10	17-40	19-40	21-10
17	6-41	7-39	14-10	17-42	19-42	21-12
18	6-39	7-37	14-10	17-43	19-43	21-13
19	6-37	7-35	14-10	17-45	19-45	21-15
20	6-35	7-32	14-10	17-47	19-47	21-17
21	6-32	7-29	14-10	17-49	19-49	21-19
22	6-29	7-27	14-10	17-51	19-51	21-21
23	6-27	7-25	14-10	17-53	19-53	21-23
24	6-25	7-23	14-10	17-55	19-55	21-25
25	6-23	7-20	14-10	17-57	19-57	21-27
26	6-20	7-17	14-10	17-59	19-59	21-29
27	6-17	7-15	14-10	18-01	20-01	21-31
28	6-15	7-12	14-10	18-03	20-03	21-33
29	6-12	7-10	14-10	18-05	20-05	21-35
30	6-10	7-07	14-10	18-07	20-07	21-37
31	6-07	7-06	14-10	18-08	20-08	21-38

Данные предоставлены Бугурусланским муфтиятом. Возможна разница во времени в сравнении с другими источниками, на 3-5 минут.

ТВОРЧЕСТВО ЧИТАТЕЛЕЙ

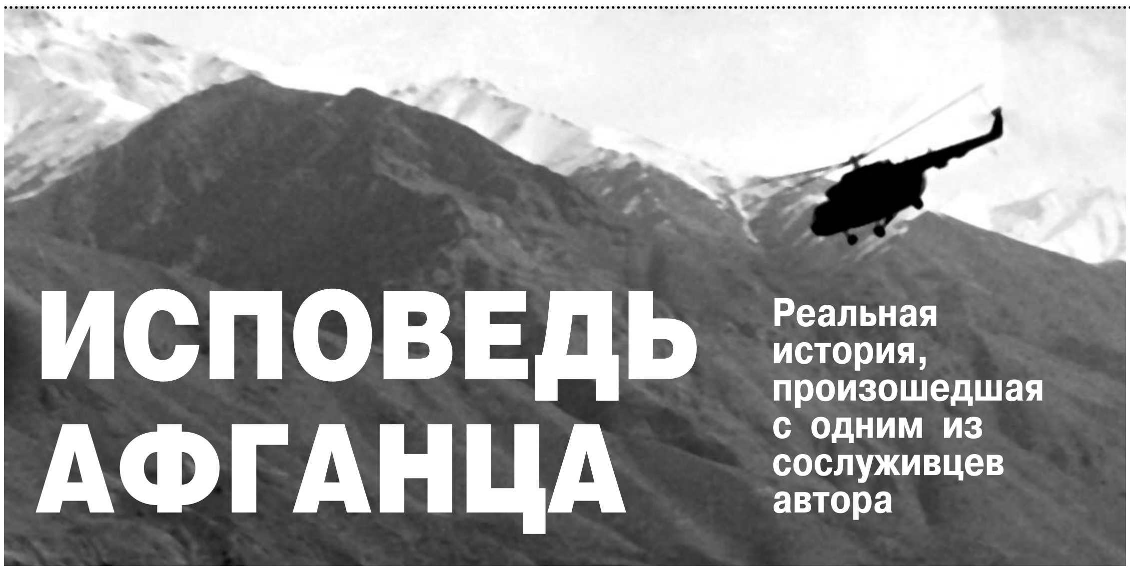

ИСПОВЕДЬ АФГАНЦА

Реальная история, произошедшая с одним из сослуживцев автора

(Продолжение. Начало в №3 газеты).

Не откладывая в долгий ящик, я поехал по указанному адресу. В подвальном этаже старого здания нашел какое-то ТОО, где парень кавказкой национальности спросил:

«Ну, гавари дарагой, что умэешь делать? Гавариш, а Афгане служил, в десантных войсках? Каратэ знаешь? Ты нам подходишь. Хочешь служить «дипкурьером»? Не бойся, у нас криминала нэт, мы серьезная организация. Просто будешь важные документы перевозить. Сейчас везде промышленный шпионаж, панимаешь. В месяц несколько раз ты нам понадобишься. Как надо будет, мы тэбэ сами пазваним. Зарплата будет зависеть от сложности задания».

После того, как я подписал договор, он вручил мне довольно-таки хороший аванс. Деньги как раз нужны были вернуть долги и заплатить за Надино обучение на подготовительных курсах.

За то недолгое время, что я знал эту скромную, работящую, наивную деревенскую девушку, я успел ее по-настоящему полюбить, и свою дальнейшую жизнь без нее уже не представлял. Люди, не знающие нашу историю, думали, что в этом доме живет бабушка Фая со своим сыном и невесткой. В нашей семье, сколоченной из представителей трех разных наций — чувашки, русской и татарина, еще недавно совсем незнакомых, чужих людей, была полная гармония и теплые человеческие отношения. Мы с Надей составили план нашей дальнейшей жизни. Я готовился к защите диплома, а моя гражданская жена готовилась поступать в университет. Мы собирались узаконить наши отношения и организовать небольшую вечеринку в узком кругу, т. к. наше финансовое положение не позволяло рассчитывать на что-то другое. Баба Фаина как-то сказала, что она полюбила нас как своих детей, и намекнула, что свой дом хочет завещать нам с Надей, так как у нее детей и родственников нет.

Вроде бы, жизнь постепенно налаживалась. Единственной проблемой было отсутствие денег. Хорошо еще, что работа в ТОО неплохо выручала. В течение месяца я несколько раз выполнял определенные поручения: отвозил в какие-то организации какие-то документы. Приходилось с какими-то бритоголовыми ходить к «должникам», как потом я понял, выбивать долги. Правда, обошлось без всяких эксцессов, т. е. без мордобития и стрельбы. Видя мое старание и исполнительность, меня все чаще стали загружать работой. Благо, времени у меня было предостаточно, так как находился на преддипломной практике. Вот поступил очередной телефонный звонок, и меня попросили срочно приехать за получением задания. Как только я переступил порог офиса, тот же парень, что и в первый раз, как говорится, взял быка за рога: «Дарагой, ты очень харашо выполняешь наши поручения, паэтому мы хатим поручить тэбе очень важный дакумент. Желательно ехать туда и сюда поездом, с кем-то из женщин. С ними надежнее. Дэвушка у тебя есть? Ваабще-то туда можно самолетом, а оттуда только поездом».

Только потом я понял, почему туда можно было самолетом, а обратно только поездом. Когда я своей любимой рассказал, что нам предстоит выполнить особо важное задание, она с радостью согласилась составить мне компанию. Она призналась, что ей еще не приходилось ездить на поезде, а летать на самолете — тем более.

С целью экономии денег мы с Надей решили поехать поездом. Приехав к месту назначения и получив опечатанный кейс, мы сразу поехали на железнодорожный вокзал, но, к сожалению, билетов на поезд в кассе не оказалось, была отпускная пора К тому же, билеты на поезда продавались за сорок пять суток, а мне задерживаться больше недели никак было нельзя. Приближался срок защиты диплома. Оставался один выход — лететь самолетом.

Если бы мы знали, какая беда нас подстерегает, мы бы с Надей с удовольствием поехали с пересадками, на автобусе, может, даже на попутках бы добрались и ничего бы с нами не случилось...

Билеты на самолет мы купили без проблем и вот уже проходим таможенный досмотр. Надя с кейсом в руке прошла вперед на досмотр, а я задержался возле паспортного контроля. Когда я зашел в комнату досмотра, Надю пригласили в отдельную кабинку для индивидуального досмотра. Заставили открыть кейс и оттуда вытащили пакеты с белым порошком. У меня в голове пронеслась страшная мысль: неужели в пакетах героин? Надя, не понимая, в какую страшную ситуацию мы попали, все еще улыбалась. Нас и еще несколько человек из числа пассажиров этого рейса, пригласили быть свидетелями. «Это что такое?» — грозно спросил таможенник. Надя растерянно пробормотала: «Не знаю, лекарство какое-то». Таможенник, продырявив один из пакетов, и попробовав его содержимое, сказал: «Это героин высшего качества». Услышав такое страшное заключение, у меня в глазах потемнело. Уж кто-кто, а я знал еще с Афгана, что за страшный убийца этот безобидный с виду белый порошок.

Я хотел крикнуть, что это мой кейс и Надя к нему никакого отношения не имеет, но что-то меня остановило... Может быть, страх за то, что придется держать ответ перед законом. А может, трезвый расчет и понимание, что этим я ничего не изменю, а, скорее всего, только усугублю существующее положение. Не зря же я учился пять лет на юриста и в этих делах кое-что понимал. А моя Надюша, все еще не понимая всю тяжесть создавшейся ситуации, стояла с растерянным видом, и в ее глазах читался немой вопрос: «Как мне поступить?» Я тихонько подошел к ней и прошептал: «Надя, нас подставили. В кейсе был наркотик, героин. Нам грозит тюрьма». Она растерянно на меня посмотрела и произнесла: «Что сейчас с нами будет?»

— Эй, вы, что там шепчетесь, вы что, вместе? — строго спросил таможенник.

— Нет, я его совсем не знаю, мы просто попутчики, — ответила Надя твердым голосом. Через несколько минут ее увели в дежурную комнату милиции. Я, ошеломленный происходящим, не знал, как мне поступить в такой ситуации. Мне хотелось раскидать всех таможенников и сотрудников милиции, освободить Надю и убежать с ней хоть на край света — лишь бы спасти ее от тюрьмы...

Объявили посадку на самолет. Убитый горем, домой я улетел без Нади. Как только в полночь самолет приземлился в аэропорту, я, сломя голову, помчался к Давиду Соломоновичу. Открыв дверь и взглянув на мое искаженное от страха лицо, он понял, что я попал в неприятную историю. Узнав, что с нами случилось, он спросил: «А помнишь, еще на первом курсе я тебя предупреждал, чтобы ты не влип в какую-нибудь неприятную историю? Сейчас надо думать, как ей помочь. Раз она всю вину взяла на себя, то тебе в это дело ввязываться никак нельзя. Ты лучше готовься к защите диплома, осталось совсем мало времени. Ее будут судить в нашем городе. Судья мой ученик. Постараюсь хоть чем-то помочь твоей девушке».

Говорят, беда не приходит одна. То были годы перестройки, период усиленной борьбы с наркоманией, токсикоманией, алкоголизмом. В стране была компанейщина, каждый из руководителей старался «внести свою лепту» в общегосударственное дело и показать свое старание правительству. Какая-то сволочь написала в ректорат анонимку, что я со своей девушкой занимаюсь распространением наркотиков. После недолгих разбирательств меня исключили из университета...

Купив на последние деньги водку, я стал пить рюмку за рюмкой, не ощущая ни вкуса, ни градуса, будто пью простую воду. За 25 лет своей жизни мне всего лишь несколько раз приходилось пить водку. Уже не помню, в какой момент мой взгляд упал на бельевую веревку, висевшую на гвозде. Не понимая, что я делаю, я взял веревку и стал готовить удавку... Последнее, что я помню — это отчаянный крик бабы Фаи: «Сынок, что ты задумал?»...

Когда я пришел в себя, возле меня стояли люди в белых халатах и Давид Соломонович. Как говорят в народе, мир не без добрых людей. Позже зашел и председатель общества «афганцев», в то время работавший еще и первым секретарем горкома комсомола. Пока я проходил курс реабилитации в больнице, с помощью его, да и декана, меня восстановили в университете, и я защитил диплом.

Окончание следует.

БӨЕК ВАТАН СУГЫШЫНЫҢ ҖИҢҮЕНӘ 65 ЕЛ ТУЛА

Сугыш башланды

Кешелек дөньясында күрелмәгән,
Беленмәгән сугыш башланды.
Котырынган немец фашистлары
Безнең илгә ташланды.

Безнең халык сабыр бит ул,
Аптырашта калды башлары.
Нинди гөнаһсы бар карт кешенең,
Киселгән бит аның башкае.

Шашкан немец нәрсә эшләргә белми,
Ашыгып килде Мәскәү янына.
Әмма, ләкин сугыш күрсәтте бит,
Җиңү булды Рәсәй ягында.

Котырынгандай төсле, ашыктылар алар
Сталинградны басып алырга.
Һич тә уйламады алар бездә
300 меңләп пленда калырга.

Бу гугышта алар күрсәттеләр,
Үзләренең көчсез икәнен.
Икенче бөтен дөнья сугышында,
Немецларның күпләп беткәнен.

Нәрсә эшләргә белмичә ,котырынды Гитлер,
Тырнакларын чәйни башлады.
Үз янында булган генералның
Погоннарын алып ташлады.

Күп җирләрдә немец солдатлары
«Гитлер капут», дип кычкыра башлады.
Безнең моряклары алар күргәч,
Мылтыкларын җиргә ташлады.

Барыбер дә сугыш азагына
Рәсәй халкы алды өстенлек.
Үзләренең халкын азат иткәч,
Башка илне азатларга булды мөмкинлек.

Яхия ЗИЯНГУЛОВ, Иске Солтангол авылы.

ТЕКСТЫ ПОПУЛЯРНЫХ ТАТАРСКИХ ПЕСЕН

Әйтмә син авыр сүз!

Беркайчан әйтмә син
авыр сүз —
Бик кыска, әй,
кыска гомерләр.
Син минем гомерлек
юлдашым.
Син чәчкәм, йолдызым,
сөйгән яр.

Әйтмә син авыр сүз,
әйтмә син!
Йөрәк бит болай да яралы.
Җырларны шаулатып
җырлыйсы,
Гөрләтеп яшисе бар әле.

Бик авыр минутлар булса да,
Тап миңа шул вакыт
җылы сүз;
Авыр сүз әйтәсең килсә дә,
Әйтмә син, сөеклем,
әйтмә, түз!

Әйтмә син авыр сүз,
әйтмә син!
Йөрәк бит болай да яралы.
Җырларны шаулатып
җырлыйсы,
Гөрләтеп яшисе бар әле.

Иртәсен, кичен дә миңа син
Кызганма карашың
җылысын.
Шул чакта сөюем артуын
Йөрәгең белән син тоярсың.

Әйтмә син авыр сүз,
әйтмә син!
Йөрәк бит болай да яралы.
Җырларны шаулатып
җырлыйсы,
Гөрләтеп яшисе бар әле.

Миләшләрем

Өй каршындагы миләшләр,
Аңлагандай теләкне,
Чакырлар бушатырга
Сагыш тулы йөрәкне.

Миләшләрем, миләшләрем,
Сез минем сердәшләрем.
Йөрәктәге сагышлардан
Түгелә күз яшьләрем.

Авыр булган минутларда
Киләм сорап киңәшләр:
Әйтегезме, сагышларны
Ничек басыйм, миләшләр?!

Миләшләрем, миләшләрем,
Сез минем сердәшләрем.
Йөрәктәге сагышлардан
Түгелә күз яшьләрем.

Миләшләрем тибрәләләр
Иртән искән җилләрдә.
Сагышларым бетәр, бәгърем,
Кайтсаң туган җирләргә.

Миләшләрем, миләшләрем,
Сез минем сердәшләрем.
Йөрәктәге сагышлардан
Түгелә күз яшьләрем.

ПОЗДРАВЛЕНИЯ

Әсәкәйдә яшәүче **Мәсхүдә Әнвәр кызы Галиуллинаның** февраль аенда туган көне. Хөрмәтле Мәсхүдә! Сине туган көнең белән чын күңелдән котлыйбыз. Алдагы көннәреңдә исәнлек-саулык, озын гомер, чиксез шатлыклар насыйп итсен Ходай.

Юлларыңда ак бәхетләр көтсен,
Шатлык балкып торсын йөзеңдә.
Кайгы-хәсрәт баш очыңнан үтсен,
Шул теләкләр бездән үзеңә.

Котлау сәламнәре белән Әсәкәй район мәдәният йорты хезмәткәрләре.

Редакция «Туган як. Родной край» с благодарностью **примет спонсорскую помощь** от организаций и частных лиц для издания газеты. Справки о банковских реквизитах по телефонам **8 (35351) 2-22-81** или **8-93-25-30-73-33.**

ОБЪЯВЛЕНИЯ

Уважаемые жители Абдулинского, Асекеевского, Бугурусланского, Матвеевского, Пономаревского, Северного районов! Продолжается подписка на газету «Туган як. Родной край» с доставкой со следующего месяца. Обратившись в отделение связи или к почтальонам, вы можете получать газету уже с февраля. Газета выходит два раза в месяц. **Цена символическая.**

Редакция газеты «Туган як. Родной край» готова на взаимовыгодных условиях сотрудничать с рекламодателями и по их заказу готовить и публиковать тематические статьи и материалы.

Редакция газеты «Туган як. Родной край» готова на взаимовыгодных условиях **сотрудничать с рекламодателями** и по их заказу готовить и публиковать тематические статьи и материалы.

Уважаемые подписчики газеты! Редакция принимает заявки на публикацию поздравлений, благодарностей и объявлений, в том числе и на татарском языке. Так как газета выходит два раза в месяц, просим делать заявки заблаговременно. Справки по телефонам **8 (353-51) 2-22-81** или **8-93-25-30-73-33.**

ПРОГРАММА ТНВ

ТАТАРСТАН

ЧЕТВЕРГ
25 февраля

5:15 Н. Саймон. «Весельчаки»
8:00 Хәерле иртә!
10:00 Доброе утро!
11:00 Пелагия и белый бульдог. (2-я серия)
12:00 Кәеф ничек?
13:00 Үткәннәр сагындыра
13:30 Туган җир
14:00 Виктория. (122-я серия)
15:00 Соотечественники
15:30 Путешествие вокруг света
16:00 Новости Татарстана
16:15 Хочу мультфильм!
16:30 Кучтәнәч
16:45 Арабелла возвращается. (24-я серия)
17:10 Мультфильм
17:35 Музыкаль NON-STOP
17:50 Х. Вахит. «Кияүләр»
18:45 Татарстан хәбәрләре
19:00 Виктория. (123-я серия)
20:00 Кучтәнәч
20:15 Хочу мультфильм!
20:30 Новости Татарстана
21:00 Огни большого города. (10-я серия)
22:00 Татарстан хәбәрләре
22:30 Татарлар
23:00 Кучтәнәч
23:15 Хочу мультфильм!
23:30 Новости Татарстана
0:00 Пелагия и белый бульдог. (2-я серия)
1:00 Макбрайд. (12-я серия)
2:00 (Пт) Видеоспорт
2:30 (Пт) Огни большого города. (8-я серия)
3:20 (Пт) Х. Вахит. «Кияүләр»
4:10 (Пт) Сәхнә моңнары
4:40 (Пт) Г. Исхакый. «Алдым — бирдем»

ПЯТНИЦА
26 февраля

4:40 Г. Исхакый. «Алдым — бирдем»
7:50 Җомга вәгазе
8:00 Хәерле иртә!
10:00 Доброе утро!
11:00 Концерт. («Оныта алмыйм...»)
12:00 Мәдәният доньясында
13:00 Татар халык җырлары
13:20 Җомга вәгазе
13:30 Нәсыйхәт
14:00 Виктория. (123-я серия)
15:00 Путь
15:15 Бережно храня...
15:30 Путешествие вокруг света
16:00 Новости Татарстана
16:15 Хочу мультфильм!
16:30 Кучтәнәч
16:45 Арабелла возвращается. (25-я и 26-я серия)
17:45 Мультфильм
18:30 Музыкаль тәнәфес
18:45 Татарстан хәбәрләре
19:00 Виктория. (124-я серия)
20:00 КВН — 2009
20:30 Новости Татарстана
21:00 Один день из жизни войны
21:45 НЭП
22:00 Татарстан хәбәрләре
22:30 Адәм белән Хәва
23:00 Кучтәнәч
23:15 Хочу мультфильм!
23:30 Новости Татарстана
0:00 Это не я, это он!
1:40 Джазовый перекресток
2:10 (Сб) Черная кошка, белый кот
4:15 (Сб) Нахал
5:45 (Сб) Концерт. (И вальс, и милонга...)

СУББОТА
27 февраля

5:45 Концерт. (И вальс, и милонга...)
8:00 Татарстан хәбәрләре
8:15 Новости Татарстана
8:30 Монетный двор
8:45 Путь
9:00 Sина Миннән Sәлам
11:00 ТИН-клуб
11:30 Русалочка
13:00 Мужское дело
13:30 Видеоспорт
14:00 Адымнар
14:30 Яшәсен театр!
15:00 Ач, шигъерят, серләреннә
15:15 Син җырлаган чакта
16:00 Р. Вәлиев. «Эйдә барыйк, кызлар карыйк»
18:00 Канун. Парламент. Җәмгыять
18:25 Профсоюз — союз сильных
18:40 «ОАО «Татстрой»: мы строим будущее!»
19:00 Ганс Христиан Андерсен
20:00 Мультфильм
20:30 Соотечественники
21:00 Среда обитания
21:30 Концерт. («Оныта алмыйм...»)
22:00 Татарстан. Атналык күзәту
22:30 Җырлыйк ?ле
23:15 Страхование сегодня
23:30 Новости Татарстана. В субботу вечером
0:00 Пиджак
1:50 Бои по правилам TNA
2:20 (Вс) Ночной музыкальный канал
4:00 (Вс) Самый главный босс
5:30 (Вс) Син җырлаган чакта...

ВОСКРЕСЕНЬЕ
28 февраля

5:30 Син җырлаган чакта...
8:00 Татарстан. Атналык күзәту
8:30 Новости Татарстана. В субботу вечером
9:00 Sина Миннән Sәлам
11:00 Мультфильм
12:00 Тамчы-шоу
12:30 Яшьләр тукталышы
13:00 Баскет-ТВ
13:30 Автомобиль
14:00 Ватандашлар
14:30 Татарлар
15:00 Татар халык җырлары
15:30 В мире культуры
16:30 Концерт
17:20 Ш. Шарифуллин. «Татарские танцы»
18:00 Закон. Парламент. Общество
18:30 Мужское дело
19:00 Ганс Христиан Андерсен
20:00 Мультфильм
20:30 7 дней
21:30 Әкәмәт кәмит
22:00 Кәеф ничек?
23:00 Батырлар
23:20 Дорога без опасности
23:30 7 дней
0:30 Видеоспорт
1:00 Однажды в провинции
2:50 (Пн) Безумно верная жена
4:20 (Пн) В мире культуры

ПРОГНОЗ ПОГОДЫ

25 ФЕВРАЛЯ. ЧЕТВЕРГ.
Ночью — 16. Днем — 10.
Пасмурно. Осадки.

26 ФЕВРАЛЯ. ПЯТНИЦА.
Ночью — 25. Днем — 15.
Пасмурно. Без осадков.

27 ФЕВРАЛЯ. СУББОТА.
Ночью — 27 . Днем — 11.
Пасмурно. Осадки.

28 ФЕВРАЛЯ. ВОСКРЕСЕНЬЕ.
Ночью — 17. Днем — 11.
Ясно. Без осадков.

1 МАРТА. ПОНЕДЕЛЬНИК.
Ночью — 17. Днем — 8.
Пасмурно. Без осадков.

2 МАРТА. ВТОРНИК.
Ночью — 12. Днем — 7.
Пасмурно. Осадки.

3 МАРТА. СРЕДА.
Ночью — 8. Днем — 4.
Пасмурно. Осадки.

4 МАРТА. ЧЕТВЕРГ.
Ночью — 5. Днем — 4.
Пасмурно. Осадки.

5 МАРТА. ПЯТНИЦА.
Ночью — 8. Днем — 7.
Пасмурно. Осадки.

6 МАРТА. СУББОТА.
Ночью — 7. Днем — 4.
Пасмурно. Без осадков.

7 МАРТА. ВОСКРЕСЕНЬЕ.
Ночью — 6. Днем — 3.
Пасмурно. Без осадков.

8 МАРТА. ПОНЕДЕЛЬНИК.
Ночью — 6. Днем — 2.
Пасмурно. Без осадков.

ТУГАН ЯК. РОДНОЙ КРАЙ
E-MAIL:tugan-iak-asekeevo@yandex.ru
УЧРЕДИТЕЛЬ: ТАТАРСКАЯ НАЦИОНАЛЬНО КУЛЬТУРНАЯ АВТОНОМИЯ
АДРЕС РЕДАКЦИИ: С.АСЕКЕЕВО, УЛ.ЧАПАЕВА 24.
ТЕЛЕФОН: (353-51) 2-22-81
Распространяется в Асекеевском, Абдулинском, Бугурусланском, Матвеевском, Пономаревском, Северном районах. Свидетельство о регистрации ПИ №ТУ 56-00065, выданное Управлением Федеральной службы по надзору в сфере связи и массовых коммуникаций по Оренбургской области.
ГАЗЕТА ОТПЕЧАТАНА В БУГУРУСЛАНСКОЙ ТИПОГРАФИИ. 461600, г.Бугуруслан, ул.Революционная, 14.
Цена свободная. ТИРАЖ: 2000 ЭКЗ.
Главный редактор: Фарит НУГУМАНОВ